

Första bikinibruden

Villa Romana del Casale på Sicilien kallas ibland för världens åttonde underverk

Världens första bikinibrudar är cirka 1 700 år. Vi talar om det som kallas världens åttonde underverk: "Villa Romana del Casale" – jakt-slottet mitt på Sicilien med sitt cirka 3 600 kvadratmeter stora stenmosaikgolv med bilder på allt från lättklädda damer till niohövdade monster.

VÄRLDENS BYGGNADER

– Villan är ett mycket speciellt fynd. Främst beroende på att den är så väl bevarad och sammanhållen. Alla rum finns ju till exempel kvar. Så det är lätt att få ett helhetsgrepp på byggnaden, säger Charlotte Scheffer på Stockholms universitet, expert på antikens kultur.

I flera av de 40 rummen finns mosaikbilder på jaktscener och fiskafången, vilket talar för att slottet använts som jaktvilla. Frågan är dock om detta märkliga bygge, strax söder om staden Piazza Armerina, verkligen var en jaktvilla. Det spekuleras nämligen om annat.

Superlyxigt lusthus

En uppriskande teori är att Villa Romana del Casale i själva verket var ett superlyxigt lusthus. Titta bara på bikinibrudarna som med den tidens mått måste ha varit revolutionerande lättklädda.

I modern tid lanserades bikini-modet först 1946. Namnet hämtades från Stilla Havs-ön "Bikini".

Sverige knäppte upp på 60-talet. Hur gick nu låten: "Det var en itsy-bitsy..." Och 1962 fick vi veta att världens första Bond-brud, Ursula Anders, "väckte sensation enbart genom att långsamt kliva upp ur vattnet iförd bikini".

"Work out"

I det rektangulära bikinirummet på Villa Romana del Casale, som av vissa anses platsa in som världens åttonde underverk, ägnar sig damerna åt världens kanske första "work out".

De joggar, spelar handboll och tränar med hantlar. Men vi ser också en sensuell prisutdelning med en kvinna i totalt avslöjande negligé

och överlämnar en palmkvist och en rosenkrans till en av de tio kamraterna.

Enligt Charlotte Scheffer ägnade sig bikiniflickorna förmodligen åt någon form av underhållning:

– Jag tror inte att det var särskilt vanligt med kvinnliga atleter på den tiden.

Lusthusteorin styrks vidare av att kåken innehåller erotiska rum, rum för massage där syriska slavar väntar, rum för oljeinsmörjning, bordsben utformade som åtråfulla nakna män. Och så alla dessa inomhuspooler med såväl kallt som varmt vatten. För att inte tala om ångbadet.

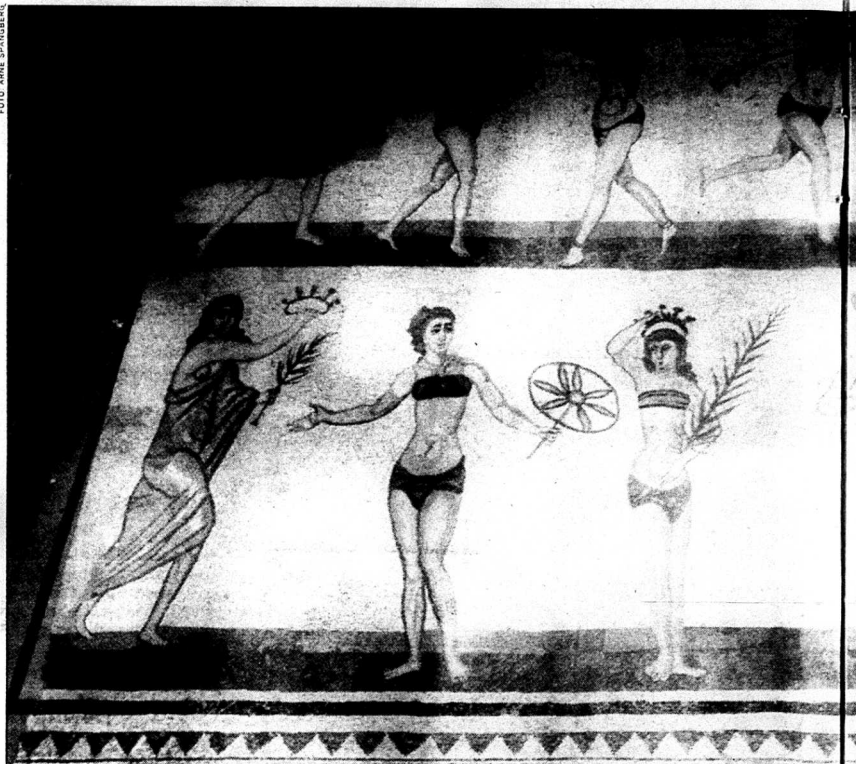
Poolerna kan också anses stödja en annan teori om att villan var ett allmänt bad, om än något lyxigt.

Ytterligare en teori gör gällande att huset skulle använts som militär mobiliseringsanläggning för romerska soldater på väg till Nordafrika. Även detta styrks delvis av mosaikmotiv men också av att villans trohliga första ägare, kejsare Maximianus, var en erkänd duktig fältherre och krigare.

En annan krigare som tände på mosaikgolv var självaste Julius Caesar som sägs ha haft mosaik under fötterna även i sina tält.

Rätt klart är ändå att det var just Maximianus som lät bygga villan på Sicilien, en ö han styrde över. För detta talar bland annat fynd av mynt med avtryck av Maximianus på. Han ska ha varit ute och letat efter en lämplig tomt och fallit pladask för den bördiga Casaledalen med den porlande floden Gerlas som inte bara säkrade vattentillgången utan också skapade förutsättningar för inte minst vindruvs-

FOTO: ANNE SPANGBERG

Kvinnorna i mosaikgolvet joggar, spelar handboll och tränar med hantlar. Enligt dagens forskare ägnar de sig förmodligen åt något knappt fanns några kvinnliga atleter på den tiden

odling och sådant som av druvor kan göras.

Bankett med blodkorn

Här skulle det nog funka, kanske han tänkte. Här skulle han kunna koppla av i goda vänners lag och här skulle han kunna bjuda in till makalösa banketter med bland annat blodkorn på faten. Det ska ha varit en av husets specialiteter.

I dag kan det tyckas att han valde en enslig plats. Men för cirka 1 700 år var det liv och rörelse i byggen och bara 300 meter från entrén låg landsvägen till Catania.

Bygget inleddes cirka 297 efter Kristus och som arbetskraft använ-

des slavar. En central uppgift blev att konstruera ett vettigt vattensystem. I dag ses delar av det som akvedukter. Man byggde vidare vedlade värmecentraler och anlade flera och fina inomhusbassänger. Till det senare inspirerades säkert underkejsare Maximianus av sin chef, kejsaren över hela romarriket, Diocletianus, som byggd en jättelik badanläggning i Rom. Ruinerna finns kvar-än i dag.

Andra centrala uppgifter var freskmålning, på såväl in- som utsidan av de fuktiga väggarna, och mosaikgolv som var moderna på den tiden. Det ansågs rent allmänt att just romarna var fullkomligt gal-

na i dem. Den antika mosaikläggningen anses också ha fulländats i den romerska konsten.

Kejsare Maximianus hyrde in konstnärligt proffsiga hantverkare från Nordafrika. De ansågs vara särskilt skickliga på mosaikläggning. Till en början användes nästan uteslutande stenar i olika färger. Senare kom även målade glasstift in i bilden. De fästes i ett kittliknande material.

Fram trädde så småningom motiv på, förutom bikinibrudar och jakter, även Herkules stordåd, olika cirkusnummer, fantasidjur och riktiga djur, vindruvskördning. Bilderna dokumenterar inte bara dätidens

Romarna var galna i mosaik och den antika mosaikläggningen anses ha fulländats i den romerska konsten.

FAKTA: Villa Romanas byggherrar

Diocletianus föddes år 243 efter Kristus. Död år 316. Efter en karriär inom armén avancerade Diocletianus till den kejsarliga livvakten. Vid kejsar Numerianus död 284 gjorde sig Diocletianus till ledare för den kejsartroupa falangen och avrättade kejsarens påstådda mördare. För att få bukt med inre och yttre kriser genomförde Diocletianus en regeringsomvälvning som fått namnet tetrarki; fyrmannaväld; med tre medkejsare; varav kejsar Maximianus var en. Till viktigaste och mest bestående reformerna Diocletianus genomförde här separationen av civilt och militärt styre. År 301 lät han utfärda ett pris- och lönestopp för att förhindra galopperande inflation. Ett edikt som knappt åttio år senare blev en av våra främsta källor för senantikens ekonomi. Diocletianus abdikerade 305 efter att ha lyckats skapa en militär och ekonomisk återhämtning för riket.

Maximianus med binamnet Hercules föddes ungefär 250 efter Kristus. År 285 blev han efter en officerskarriär av kejsar Maximianus utnämnd till medkejsare med ansvar för den västra riksdelen och med Milano som residens. Stred bland annat i Gallien, längs Rhengränsen och i Nordafrika. Vid Diocletianus abdikering år 305 följde Maximianus motvilligt med, men han återkallades året efter till makten av sin son Maxentius som behövde stöd för sin revolt. Efter att ha försökt avsätta sin son i Rom flydde Maximianus från Italien. Hans maktanspråk avvisades av övriga kejsare och efter att ha försökt störta Konstantin den store, som åkt hans dotter Faustia, tvingades Maximianus att begå självmord.

Källa: Nationalencyklopedien